Innledning

Kommunestyret skal minst en gang per valgperiode vedta en eierskapsmelding, jfr. KL § 26 - 1. Meldingen skal blant annet gi oversikt over interkommunale samarbeid og selskap kommunen har eierinteresser i, og den skal øke bevisstheten rundt forvaltningen av eierskapet. Kommuneloven regulerer ikke innholdet i kommunenes eierstyring. Lovgivningen som gjelder for den enkelte selskapsform gir noen rammer og regler. Utover dette er selve utøvingen av eierstyringen opp til den enkelte kommune. En stadig større del av kommunal virksomhet settes ut til kommunale selskaper. Det er derfor avgjørende at kommunen har et bevisst forhold til eierskapet og styringen av dette. En rapport fra Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) fra 2015 viser at flere kommuner har utfordringer med å få til en bred folkevalgt forankring av eierstyringen og i tillegg manglende involvering av kommuneadministrasjonen. Selskapene har ofte kompliserte eierstrukturer som kan gjøre det vanskelig å holde oversikt og fordele ansvar. Dette kan medføre risiko for at den politiske kontrollen blir svekket. Dårlig eierstyring kan føre til at innbyggerne ikke får det tilbudet politikerne ønsker og at kommunens samlede ressurser ikke brukes på en effektiv måte.

Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten til et selskap, medfører det også overføring av styringsrett til selskapet. Kommunestyret har likevel det overordnede ansvaret for hele kommunens virksomhet, også den som drives av de kommunaleide selskapene. Oppgaven til selskapets styre og administrasjon er å trekke opp virksomhets- og forretningsstrategien, ofte omtalt som selskapsstrategi, innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eierne, kalt eierstrategi. Kommunen har i «eierskapssammenheng» tre roller: Tjenestetilbyder, eier av selskaper, og kunde til tjenestene selskapene produserer. Denne meldingen har søkelys på kommunen som eier. Administrasjonen har ingen lovfestet rolle i eierstyringen, med unntak av kommunedirektørens ansvar for at saker er forsvarlig utredet og å følge opp politiske vedtak. Eierstyring utover dette er en oppgave for de folkevalgte, der administrasjonens rolle kun er å styrke de folkevalgtes rolle. Eierskapsmeldingen er et

overordnet politisk styringsdokument for virksomhet som er skilt fra kommunen og lagt til et annet rettssubjekt.

Kommunestyres behandling av sak 58/2024 i møte den 20.06.2024:

Behandling

Formannskapets innstilling ble tatt opp til votering, og ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret tar eierskapsmeldingen for Hustadvika kommune til orientering.

2. Hustadvika kommune vedtar følgende prinsipp for eierstyring:

- Ved fremtidige selskapsdannelser legges eierskapsmeldingens «Viktige vurderinger ved valg av selskapsform» til grunn.
- Hustadvika kommunestyre delegerer til ordfører å representere Hustadvika kommune i selskapenes og foretakenes generalforsamlinger/årsmøter, der ikke annet er bestemt. Ordfører kan delegere til andre å møte.
- Det fremmes egne saker der det er aktuelt å vurdere enkelte selskapers virksomhet, eller kommunens eierskap i enkelte virksomheter, på nytt. Slike vurderinger er for omfattende til å gis tilstrekkelig behandling og vurdering i en eierskapsmelding.
- Eierskapsmeldingens prinsipper for kommunens eierstyring skal gjelde.
  i.Ved valg av styremedlemmer skal kriterier i pkt. 5 vektlegges.
  ii.Ved fastsettelse av styrehonorar og lederlønn skal kriterier i pkt. 8 vektlegges. Kommunens lønnsstrategiske plan og reglement for godtgjørelse til folkevalgte skal legges til grunn.
  iii.Selskapene skal drives ut fra god forretningsskikk, ta samfunnsansvar og gjenkjennes med kommunens verdier i sin daglige drift.

- Kommunal- og moderniseringsdepartementets brosjyre/veileder «Habilitet i kommuner og fylkeskommuner – om inhabilitet i kommuneloven og forvaltningsloven» av 28.06.11 skal følges.

samme gjelder representantskapsmøtene i IKS'ene.

4. Alle valgte styrerepresentanter, årsmøte – og generalforsamlings deltakere må være seg bevisst sitt ansvar som representant for Hustadvika kommune.

- Dette innebærer et ansvar for at kommunes arkiv til enhver tid er oppdatert med relevante dokumenter og informasjon.
- At Hustadvika kommunes prinsipper for eierstyring blir fulgt.
- At selskapenes formål blir ivaretatt.
- At økonomiforvaltning, spesielt i selvkostvirksomheter, har fokus og oppmerksomhet.

5. Eierskapsmeldingen rulleres hver kommunestyreperiode. Den legges på kommunens hjemmesider og oppdateres administrativt minst en gang hvert år.

6. Kommunedirektøren gjør videre vurderinger om eventuelt salg av aksjer og eierandeler. Dette fremmes som egen sak til kommunestyret.

Forankring i gjeldende lov ›

Hustadvika kommune © Personvernerklæring